

Asia: VN/7447/2025

Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa koskien luonnosta ympäristöministeriön asetukseksi maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta. Esitetyt muutokset ovat luonteeltaan teknisiä korjauksia.

Ylivieskan kaupungin maankäyttöpalvelut pitää esitettyjä muutoksia maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta selkiyttävinä. Lähtökohta kaavamerkintöjen selkiyttämisestä ja yhdenmukaistamisesta on tavoiteltavaa.

On kuitenkin syytä huomioda, että asetuksen mukaiset merkinnät on laadittu tietoteknisistä lähtökohdista, eikä maankäytön suunnittelun käytännön tarpeista. On mahdollista, että ns. KATJA-asetuksen tietoteknisistä kaavamerkinnöistä muodostuu kaavoitusta rajoittava tekijä. Uuden tietomallimuotoisen kaavoituksen lähtökohdista laadittavien kuntakohtaisten joustavien kaavamerkintöjen toteuttaminen on haastavaa.

Uusi KATJA-asetus ei myöskään sisällä kaikkia tarpeellisia merkintöjä, jotka ovat sisältyneet aiempaan vuoden 2000 määräykseen. Asema- ja yleiskaavoitettavia alueita kuvaava raja (asemakaavoissa ns. 3-metrin viiva) puuttuu uudesta asetuksesta. Mikäli tätä havainnollistavaa viivaa ei ole, eikä suunnittelualue sisällä värejä sisältäviä merkintöjä, on hyvin haastavaa tunnistaa kaavoitettavaa aluetta. Tällainen kaava voi olla esimerkiksi ainoastaan katu- ja liikennealueita sisältävä asemakaava.

Toinen huomionarvoinen puuttuva merkintä on yleiskaavoissa tärkeäksi tunnistettu tuulivoimalan numero, jota uusi KATJA-asetus ei tunnista. Tuulivoima-osayleiskaavojen suunnittelussa sekä lausuntojen ja mielipiteiden antamisessa on ensiarvoisen tärkeää, että tiedetään tarkasti, mistä voimalasta keskustellaan. Ilman selkeää numerointia tämä ei onnistu. Mikäli tuulivoimalan numerointi esitetään erillisellä liitteellä, ei tämä palvele tarkoitustaan. Yleiskaavan liitteitä on muutoinkin kaavan mukaan 10-20 kappaletta.

Kolmas tunnistettu puute on kaupungin- ja kunnanraja, jota KATJA-asetus ei tunnista. On yleistä, että asemakaavaa tai yleiskaavaa laaditaan kaupungin- tai kunnanrajaan. Tällöin on havainnollistamisen vuoksi tärkeää, että kuntaraja on selkeästi esitetty.

Yhteenvetona todettakoon, että tietomallimuotoisten kaavojen laatiminen on kunnissa aluillaan, eikä kaikkia puutteita tai haasteita ole tunnistettu. Näin ollen on ensiarvoisen tärkeää, että KATJA-asetusta päivitetään myös tulevaisuudessa kunnista saapuvan palautteen mukaisesti.

Taka-Eilola Esa
Ylivieskan kaupunki - Maankäyttöpalvelut